

DRAMMEN HAVN

NOTER TIL REGNSKAPET 2020

Note 1

Regnskapsprinsipper

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Regnskapet for Drammensregionens Interkommunale Havnevesen (Drammen havn) 2020 er utarbeidet i henhold til regnskapslovens bestemmelser og etter norske regnskapsstandarder.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år klassifiseres også som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes og ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har en levetid på 3 år eller mer, og kostprisen overstiger 50 000,- NOK. Direkte vedlikehold av driftsmidler blir løpende kostnadsført under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmiddelets bokførte verdi og avskrives sammen med dette.

Kundefordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering for de enkelte fordringene.

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, det vil si at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt.

Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og virkning av prinsippendring og korrigering av feil i henhold til skattegrunnlaget. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Drammen havn og det 100 % eide datterselskapet Holmen Terminal Drammen AS. Ved konsolidering av datterselskapet er kostmetoden benyttet. Interne mellomværender og transaksjoner er eliminert.

Note 2

Administrasjonsinntekter

Administrasjonsinntekter gjelder vårt datterselskap Holmen Terminal Drammen AS. Det årlige avtalte beløpet er på 100 000,- NOK.

Note 3

Skatter

| Årets skattekostnad vedrører datterselskapet i konsernet og fremkommer slik: | | | | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--|--|-------------|-------------|--|
| Konsern | | | 2020 | 2019 | |
| Betalbar skatt av årets resultat | | | 331 934 | 405 126 | |
| Endring skatt ved korreksjonsinntekt | | | | | |
| Endring utsatt skatt | | | -42 872 | -35 862 | |
| Virkning av endringer skatteregler | | | 0 | 0 | |
| Skattekostnad ordinært resultat | | | 289 062 | 369 264 | |
| | | | | | |
| Årets skatt i balansen vedrører datterselskapet i konsernet og fremkommer slik: | | | | | |
| Konsern | | | 2020 | 2019 | |
| Betalbar skatt av årets resultat | | | 331 934 | 405 126 | |
| Betalbar skatt i balansen | | | 331 934 | 405 126 | |
| Oversikt over utsatt skatt: | | | | | |
| Konsern | | | | | |
| | | | 2020 | 2019 | |
| Varige driftsmidler | | | 99 595 | 142 467 | |
| Utsatt skatteforpliktelse | | | 99 595 | 142 467 | |

Note 4

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Drammen havn har avtale med Drammen Kommunale pensjonskasse (DKP) om tjenstepensjonsordning for sine ansatte. Ordningen omfatter i alt 19 nåværende og 62 tidligere ansatte. Drammen havn følger regnskapslovens bestemmelser og i tråd med dette er pensjonskostnadene basert på aktuarberegninger utført i samsvar med NRS 6 Pensjonskostnader.

Pensjonskostnader.

| <u>Netto pensjonsforpliktelser:</u> | 31.12.2020 | 31.12.2019 |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Beregnete pensjonsforpliktelser | 46 281 676 | 42 692 226 |
| Pensjonsmidler | -51 857 488 | -49 639 223 |
| Netto faktiske pensjonsforpliktelser | -5 575 812 | -6 946 997 |
| Akkumulert gevinst/tap | 3 517 524 | 5 397 540 |
| Netto pensjonsforpliktelser | -2 058 288 | -1 549 457 |
| Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser | -290 218 | -218 473 |
| Netto forpliktelse inklusive arbeidsgiveravgift | -2 348 506 | -1 767 930 |

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

| | | |
|----------------------------------------------------------------|------------------|-----------------|
| Årets pensjonsopptjening DKP | 2 143 389 | 1 933 066 |
| Beregnet rentekostnad DKP | 964 191 | 1 137 634 |
| Amortisering av akumulert tap/(gevinst) | -54 202 | |
| Amortisering av (reduisert)/økt forpl. ved pensjonsplanendring | - | -1 411 398 |
| Forventet avkastning av pensjonsmidler DKP | -1 888 791 | -1 887 011 |
| Beregnete pensjonskostnader | 1 164 587 | -227 709 |
| Differanse mellom beregnet og betalt pensjonspr. | 83 447 | -52 744 |
| Endelig pensjonskostnad | 1 248 034 | -280 453 |
| Aktuarberegnet premieinnbetaling | 1 673 417 | 2 646 160 |
| Årets bokførte pensjonspremie | 1 756 864 | 2 593 416 |
| Differanse | -83 447 | 52 744 |

Differansen må ses i sammenheng med:

Innbetalinger til AFP ordningen

Ansattes medlemsinnskudd til pensjonsordningen

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er følgende forutsetninger lagt til grunn:

| | 2020 | 2019 |
|-------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Diskonteringsrente | 2,30 % | 2,60 % |
| Forventet lønnsøkning | 2,25 % | 2,75 % |
| Forventet økning av G | 2,00 % | 2,50 % |
| Forventet pensjonsregulering | 1,25 % | 1,75 % |
| Antatt langsiktig avkastning | 3,80 % | 4,30 % |
| Korridorgrense for amortisering av estimatavvik | 10,00 % | 10,00 % |
| Arbeidsgiveravgift | 14,10 % | 14,10 % |

Note 5

Lønnskostnader, godtgjørelser

Lønnskostnader kan spesifiseres slik:

| Morselskap | | | Konsern | | |
|-------------------|-------------|-------------------------|----------------|-------------|--|
| 2020 | 2019 | | 2020 | 2019 | |
| 13 131 150 | 13 250 993 | Lønn og andre ytelser | 13 131 150 | 13 250 993 | |
| 2 047 051 | 2 269 317 | Arbeidsgiveravgift | 2 047 051 | 2 269 317 | |
| 1 176 288 | 924 737 | Pensjonskostnader | 1 176 288 | 924 737 | |
| 183 859 | 451 627 | Andre personalkostnader | 183 859 | 451 627 | |
| 16 538 347 | 16 896 674 | | 16 538 347 | 16 896 674 | |

Antall årsverk på Drammen havn er 18,43 fordelt på 19 ansatte. Det er i 2020 utbetalt lønn og godtgjørelse til havnedirektør på 1.238.726,- NOK. Til styret er det utbetalt en godtgjørelse på 442 000,- NOK.

| Kostnadsført honorar til revisor utgjør ekskl. mva. | | | | | |
|-----------------------------------------------------|-------------|-----------------------------|----------------|-------------|--|
| Morselskap | | | Konsern | | |
| 2020 | 2019 | | 2020 | 2019 | |
| 84 000 | 79 000 | Ordinært revisjonshonorar | 135500 | 133 000 | |
| 35 000 | 30 000 | Teknisk regnskapsbistand | 53850 | 47 000 | |
| 171 650 | 29 000 | Honorar for andre tjenester | 176650 | 39 000 | |
| 290 650 | 138 000 | | 366 000 | 219 000 | |

Note 6

Leieavtaler

Drammen havn leier av Drammen Eiendom KF Sven Haugesgt. 31 og 32 for ca 1,1 MNOK i året. Administrasjonsbygningen og Marinaen leies av Tangenkaia Utvikling AS for 0,6 MNOK. Drammen havn leier også Skur 1 til maritim senter for kr. 0 pr. år mot at havna står for og dekker alle kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold. Total årlig leie i 2020 utgjorde 1.791.330,- NOK.

Inntekter knyttet til båtanløp på Tangensiden blir delt mellom Tangenkaia Utvikling AS og Drammen havn med hhv. 75% og 25%.

Tangenkaia Utvikling AS (tidl. Drammen Eiendom KF) og Drammen havn har inngått en avtale om eiendomsoverdragelse som tro i kraft 01.01.2017, der Drammen havn i hovedsak skal få benytte festeareal «gratis» mot at Tangenkaia Utvikling AS får overta Drammen havn sine eiendommer på Tangensiden. Denne eiendomstransaksjonen vil bli synliggjort i regnskapet for perioden 2017 - 2041.

Avtalen er regnskapsført til virkelig verdi jamfør Norsk Standard. Avtalen som omhandler fremtidig «gratis» festeavtale er verdsatt til 37,5 MNOK. Det er benyttet en yield på 7,5 år. Egenkapitalen er tilskrevet gevinsten av eiendomsoverdragelsen på 24,1 MNOK. Verdien av «gratis» festeavtale avskrives frem til år 2041 dvs. avskrivning på 1,5 MNOK pr. år. I 2041 vil balansen da vise et underskudd på 13 MNOK som et resultat av eiendomstransaksjonen.

Drammen havn og Drammen kommune/Drammen eiendom har inngått avtale om Drammen havn sin bruk av arealer på Holmen frem til 2041. Det må fremforhandles en ny avtale om bruken av arealene etter 2041.

Note 7

Varige driftsmidler – Morselskap

| Morselskap | Transp.- | Maskiner, verktøy m.m | Bygninger/ Anlegg | Tomter/ kaier | Aktiverte |
|--------------------------------------------|---------------|--------------------------|----------------------|------------------|-------------|
| | midler/kraner | | | | Utfyllinger |
| Hist.ansk.kost 01.01.20 | 93 852 011 | 12 435 612 | 71 401 463 | 365 737 991 | 31 377 282 |
| Akk.avskrivninger/ Nedskr. Pr. 01.01.20 | 79 610 842 | 11 243 238 | 59 487 539 | 74 812 292 | 17 828 992 |
| Bokført verdi 01.01.20 | 14 241 169 | 1 192 374 | 11 913 924 | 290 925 699 | 13 548 290 |
| Tilgang 2020 | 1 568 220 | 70 000 | 17 000 000 | 15 531 368 | 0 |
| Avgang 2020 | 0 | 0 | | 8 721 098 | 0 |
| Avskrivninger 2020 | 3 267 815 | 182 952 | 1 403 267 | 3 570 416 | 522 996 |
| Nedskrivninger | 0 | 0 | | | 0 |
| Bokført verdi 31.12.20 | 12 541 574 | 1 079 422 | 27 510 657 | 294 165 553 | 13 025 294 |
| Prosentats for ord. Avskrivninger | 4-10% | 6,67-14,3% | 2-20% | 1,67-2% | 1,67 % |

Varige driftsmidler – Konsernet Holmen Terminal Drammen AS

| Konsern | | | | | |
|--------------------------------------------|---------------|-------------|-------------|---------------|-------------|
| | Transp.- | Maskiner, | Bygninger/ | Tomter/ kaier | Aktiverte |
| | midler/kraner | verktøy m.m | Anlegg | mv | Utfyllinger |
| Hist.ansk.kost 01.01.20 | 93 852 011 | 12 435 612 | 153 394 332 | 365 737 991 | 31 377 282 |
| Akk.avskrivninger/ Nedskr. Pr. 01.01.20 | 79 610 842 | 11 243 238 | 125 673 564 | 74 812 292 | 17 828 992 |
| Bokført verdi 01.01.20 | 14 241 169 | 1 192 374 | 27 720 768 | 290 925 699 | 13 548 290 |
| Tilgang 2020 | 1 568 220 | 70 000 | 17 000 000 | 15 531 368 | 0 |
| Avgang 2020 | 0 | 0 | | 8 721 098 | 0 |
| Avskrivninger 2020 | 3 267 815 | 182 952 | 2 246 423 | 3 570 416 | 522 996 |
| Nedskrivninger | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Bokført verdi 31.12.20 | 12 541 574 | 1 079 422 | 42 474 345 | 294 165 553 | 13 025 294 |
| Procentsats for ord. Avskrivninger | 4-10% | 6,67-14,3% | 2-20% | 1,67-2% | 1,67 % |

Immaterielle eiendeler

Bokført Immateriell eiendel har oppstått i forbindelse med avtale om eiendomsoverdragelse med Tangenkaia Utvikling AS (tidl.Drammen Eiendom KF). Kompensasjonen for avhendelse av Drammen havn sine eiendeler på Tangenområdet til Tangenkaia Utvikling AS, har Drammen havn fått rett til å benytte Tangenkaia Utvikling AS og Drammen Eiendom KF sine områder vederlagsfritt.

Denne rettigheten er beregnet til 37,5 MNOK med en avskrivningstid på 25 år.
Se også note 6.

Aktivert verdi: 36 000 000
Akkumulert avskrivning: 4 500 000
 Bokført verdi: 31 500 000

Investeringer i varige driftsmidler siste 5 år

Morselskap

| | 2020 | 2019 | 2018 | 2017 | 2016 |
|--------------------|------------|------------|-----------|------------|------------|
| Transp.midler | 1 568 220 | 740 000 | 0 | 0 | 0 |
| Maskiner, verktøy | 70 000 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Bygn./anlegg | 17 000 000 | 0 | 651 051 | 0 | 0 |
| Tomter/kaier | 6.810.270 | 24 637 103 | 469 077 | 16.282.431 | 30.698.678 |
| Sikring Batteriøya | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Pågående utfylling | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Sum | 25 448 490 | 25 377 103 | 1 120 128 | 16.698.678 | 30.698.678 |

Note 8

Renteinntekter, fordring konsernselskap / Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld

Drammen havn tok opp et lån, juni 2008, på 85,0 MNOK i Kommunalbanken Norge. Lånet går over 30 år og er delt inn i tre like store deler der to har fastrente og ett har flytende rente. Gjeld som forfaller senere enn 5 år utgjør 36,8 MNOK, tilsvarende forrige år utgjorde 38,2 MNOK.

Note 9

Pantstillelser og garantier

| | | Bokført gjeld som er sikret ved pant eller lignende: | | |
|-------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------|
| Morselskap | | | Konsern | |
| 2020 | 2019 | | 2020 | 2019 |
| 50 999 920 | 53 833 260 | Gjeld til kredittinstitusjoner | 50 999 920 | 53 833 260 |
| 50 999 920 | 53 833 260 | Sum | 50 999 920 | 53 833 260 |
| | | Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld: | | |
| 0 | 0 | Kundefordringer | 0 | 0 |
| 27 510 595 | 11 913 922 | Bygninger, bygn.m.anlegg | 27 510 595 | 11 913 922 |
| 27 510 595 | 11 913 922 | Sum | 27 510 595 | 11 913 922 |

Note 10

Aktiverte kostnader

Beløpet gjelder oppfylging av leide arealer på Furuholmen. Grunnen eies av Drammen kommune, som skal overta arealene ved leietidens utløp hhv. 2041 og 2047.

Kostnadene periodiseres over leiekontraktens varighet, for 2020 utgjør dette 522 960,- NOK.

Note 11

Investering i datterselskap og andre selskap

Morselskap

| | Eier- andel | Antall | Pålydende | Kostpris/ bokført verdi |
|-------------------------------|------------------------|---------------|------------------|------------------------------------|
| Holmen Terminal Drammen AS | 100% | 20.000 | 1000 | 20 000 000 |
| | | | | <u>20 000 000</u> |

Datterselskapet Holmen Terminal Drammen AS har et bokført resultat i 2020 på NOK 1 025 447,- og en bokført egenkapital på NOK 54 489 059,- pr. 31.12.2020. Drammen havn sin eierandel i Eidos Eiendomsutvikling AS ble solgt 06.03.2021 til netto NOK 221.480.269,-.

I juni 2018 jf. sak 17/18 i havnestyret har 50,0 MNOK av Drammen havn sin overskuddslikviditet blitt plassert i et høyrentefond bestående av obligasjoner. Fondet defineres som et anleggsmiddel da det er ment å være en pengeplassering som går over ett år.

Note 12

Kundefordringer/Andre fordringer

| Kundefordringer | Morselskap | | Konsern | |
|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| | <u>31.12.20</u> | <u>31.12.19</u> | <u>31.12.20</u> | <u>31.12.19</u> |
| Pålydende | 9 819 170 | 10 910 961 | 10 263 997 | 11 490 075 |

Ikke forfalte kundefordringer i konsernet pr. 31.12.20 utgjør kr. 5.775.048,- NOK. Det forfalte beløpet på kr. 4.488.949,- skyldes i all hovedsak kunder som er sent ute med betalingen. I 2021 gjenstår kr. 1,13 MNOK som utgjør fire kunder. Fordringene vurderes å bli innbetalt i 2021. Det er ikke satt av noe til *Tap på fordringer* i 2020.

I forbindelse med Landstrømprosjektet som sto ferdig i slutten av 2019 søkte Drammen havn om tilskudd fra ENOVA. Totalt fikk vi innvilget NOK 8.912.512,- til dette formålet. Hele tilskuddet er nå mottatt hhv. kr. 191.414,- i 2019 og kr. 8.721.098,- i 2020.

Note 13

Bankinnskudd

Morselskap

| | | |
|----------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| I posten inngår bundet bankinnskudd som følger: | 2020 | 2019 |
| Skattrekkskonto | 1 453 756,- | 1 306 310,- |
| Skyldig skattetrekk utgjør 938 399,- NOK pr. 31.12.2020. | | |

Note 14

Offentlige avgifter

Drammen havn skylder kr. 239.133,- til Skatteetaten pr. 31.12.2020. Herav utgjør Bane NOR sitt tilgodebeløp NOK 625.351,- (2020), jf. avtale mellom Bane NOR og Drammen havn datert 19.12.2019. Tilbakebetalingen til BaneNor føres som «Annen kortsiktig gjeld»- BaneNor med kr. 562.816,-. Differansen er betalingen til Drammen havn. Avtalen gjelder til og med momsåret 2025.

Bakgrunnen for avtalen er at da Bane NOR overtok Jernbaneverkets virksomhet knyttet til eierskap, drift og vedlikehold av det nasjonale jernbanenettet, 1. januar 2017, overtok de også en rekke infrastrukturtiltak, herunder blant annet infrastruktur tiltak som skulle overføres vederlagsfritt til Drammen havn. Bane NOR overtok også Jernbaneverkets forpliktelser til å overføre tiltakene til Drammen havn. Da dette ble gjort 18. januar 2018 ble det ikke inngått avtale om at Drammen havn skulle overta justeringsforpliktelsene tilknyttet infrastrukturen. Bane NOR måtte på bakgrunn av dette tilbakeføre momsbeløpet som de hadde fått fradrag for, til Skatteetaten.

Avtalen som er inngått mellom Bane Nor og Drammen havn legger til rette for at Drammen havn kan overta justeringsrett for merverdiavgift i henhold til lov om merverdiavgift av 19.06.2009 § 9-3 og lov om kompensasjon av merverdiavgift av 12. desember 2003 §16 for infrastrukturen som Drammen havn har mottatt fra Bane NOR, og kan da kreve inn momsbeløpet på vegne av Bane NOR.

Note 15

Egenkapital

Morselskap

| | Kapitalkonto |
|-------------------|---------------------|
| Egenkapital 01.01 | 456 010 654 |
| Årets resultat | <u>231 282 817</u> |
| Sum | <u>687 293 471</u> |

Konsern

| | Kapitalkonto |
|-------------------|---------------------|
| Egenkapital 01.01 | 505 538 236 |
| Årets resultat | <u>232 308 265</u> |
| Sum | <u>737 846 500</u> |

Note 16

Eierforhold

Eierforholdet til Drammen havn er som følger

| | |
|-----------------|-----|
| Drammen kommune | 64% |
| Lier kommune | 18% |
| Asker kommune | 18% |

Eierstrukturen til Drammen havn ble endret fra og med 01.01.2020 ved at Svelvik kommune blir en del av Drammen kommune og Røyken og Hurum kommune blir en del av Asker kommune. Asker kommune ble en ny eier.

Note 17

Transaksjoner med nærstående

Transaksjoner med nærstående skjer på markedsmessige vilkår.